

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

O wykształceniu handlowym

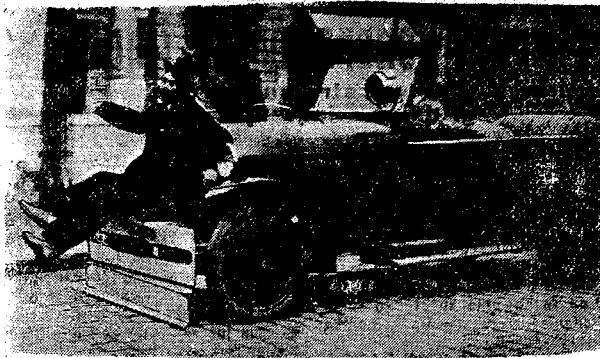
Od chwili odzyskania niepodległości rozległe horyzonty otwierają się przed nami — nowe warsztaty pracy wypełniać musimy typem nowoczesnego, przygotowanego do swej roli, pracownika. Typu takiego dawna zaborecka szkoła dać nie mogła — stanęliśmy więc wobec potrzeby stworzenia własnej szkoły, przystosowanej do obecnych potrzeb życia gospodarczego. I pracy tej dokonaliśmy dzięki ofiarnemu wysiłkowi nietylko nauczyciela nie całego społeczeństwa. W bardzo krótkim czasie stworzyliśmy wielką sieć szkół powszechnych, średnich, zawodowych, wyższych — powołaliśmy do życia skomplikowany aparat administracji szkolnej i t. d. A wszystko to działo się nieomal pod ogniem kul, na niezastępych jeszcze zgłuszczach wojny.

Czy jednak ten nasz wielki, zbiorowy wysiłek wydał takie owoce, jakich należałoby się spodziewać — czy szkoła nasza, taka jaka jest dzisiaj, daje nam typ zdecydowanego, przygotowanego do swej roli przyszłego obywatela państwa? Nie mamy tu na myśli szkoły powszechnej i średniej ogólnej, które są jakby tylko schodkami, po których pnie się młody człowiek do nauki na uniwersytecie, politechnice i t. p. Mówimy tu o tych szkołach, których zadaniem jest dać rękę, a więc o szkołach zawodowych.

Otóż szkoły te naogół robią to co do nich należy — tylko, niestety, ról ich nie jest doceniana w społeczeństwie. Idealem przeciętnego obywatela naszego państwa jest wydukowany syna do doktora, adwokata, inżyniera i t. p. „Przez gimnazjum na uniwersytet lub politechnikę” — takie jest hasło dnia. Nie byłoby w tem nic złego, gdyby środki materialne rodziców pozostawały w każdym wypadku w proporcji do zaspokojenia takich pragnień. Niestety, tak nie jest. Na 7 studentów wyższych zakładów naukowych jeden, dosłownie jeden, kończy naukę — reszta odpada przed ukończeniem studiów, zmuszona do tego ciężkim położeniem materialnym rodziców, lub też zniechęconą i wyczerpaną długoletnią nauką.

Tak jest w wyższych zakładach, a w średnich — ogólnych? Brak dokładnej cyfry — nie trzeba jednak być znawcą naszych stosunków szkolnych by powiedzieć — tu jest gorzej jeszcze. Ostry kryzys gospodarczy, ciężka redukcja, brak pracy nieskie wynagrodzenia, zmuszają coraz więcej rodziców do tak rozpaczliwego kroku jakim jest oderwanie dzieci od nauki przed ukończeniem gimnazjum, nie rzadko już z klasy 8, 7, 6... Z tych niedobitków życiowych, niedoszlých adwokatów, doktorów, inżynierów, powstała armia wykołajenców, malkontentów, nieprzygotowanych do życia. Szkoła rozbudziła w nich tylko żądzę nauki, niezaspokojone ambicje, dała im ogólne wiadomości teoretyczne, nie dała jednak, bo i nie mogła dać (nie jest to jej zadaniem) żadnego tchu. Materiał ten zapelnu z czasem urzędy, biura, kantory na podrzędnych stanowiskach... jest to przyszły proletariat inteligencji...

Przedjmy teraz do tych sześciolich wybrańców losu, którzy mimo niepomyślnych warunków gospodarczych, zdolali ukończyć politechnikę lub uniwersytet — czy wszyscy oni ostatecznie w życiu to o czym marzyli — o kręślaną materialnie pożywe społeczeństwo? Też nie — dziś już odczuwać się daje nadmiar lekarzy, adwokatów, inżynierów — owozy pod społeczeństwa do tych zawodów wytwarza tu niezdrową nadprodukcję sił wykwalifikowanych. Jeżeli w takim tempie iść będziemy dalej zdarzać się będzie coraz częściej, że doktor medycyny lub doktor praw, z braku pracy w swoim zawodzie, zmuszony będzie zajmować się pracą już nie biurową — ale fizy-

Auta nie będą przejeżdżać przechodniów.

Coraz bardziej zagrożone bezpieczeństwo przechodniów na ulicach wielkich miast jest troską zarządów miast. W Paryżu demonstrują wynalazek, polegający na tem, że na przedzie auta przyrząd specjalnej konstrukcji, puszczony w ruch przez sterownika, chwyla przechodniów i wciąga go bezpiecznie przez kilkanaście metrów, aż do zahamowania motora. Nawet przy szybkości 70 km. na godzinę aparat działa sprawnie.

czną. Powtórzy się na naszym gruncie to co miało już miejsce przed wojną w niektórych państwach zachodnich. A tymczasem w handlu i przemyśle pracują za nas i pracować będą obcy — zajmując kierownicze stanowiska a tylko do prac podrzędnych używając polskiego proletariatu inteligencji. Musimy nareszcie otrząsnąć się z naszych uprzedzeń atawistycznych, Polsce potrzeba dziś nietylko dobrych lekarzy, adwokatów ale i kupców, przemysłowców, wykształconych urzędników państwowych i skarbowych i t. p. Takich nam dostarczyć mogą tylko za wodowe szkoły handlowe.

W Częstochowie istnieje już taka Szkoła, zorganizowana przez Stowarzyszenie Kupców Polskich. Życie nie się nas jednak wartkim prądem naprzód — oprócz takiej szkoły Częstochowa, jako ośrodek wybitnie handlowy i przemysłowy, może i powinna posiadać Szkołę Handlową o charakterze wyższym „Gimnazjum handlowe”, przygotowujące samodzielnych pracowników na kierownicze stanowiska w handlu, urzędach itp., którzy nie pozbawieni będą przy-

tem tych praw, jakie daje matura (nłgi wojskowe, prawo wstępu na wyższą uczelnię handlową).

Ze szkoła taka jest potrzebna świadczy o tem wielkie zainteresowanie, jakie wywołała w naszym społeczeństwie sama myśl założenia tej placówki oświatowej w Częstochowie. Idea przy bicia dziś formy realne. Idąc po linii potrzeb życia współczesnego Stowarzyszenie Kupców Polskich otwiera z początkiem przyszłego roku szkolnego, a więc z dniami 1 września r. b. **Licium Handlowe koedukacyjne** w roku tym otwarty zostanie I semestr, na który przyjmowani będą uczniowie i uczennice, posiadający co najmniej 6-klasowe świadectwo gimnazjalne. Dla nieposiadających pełnych kwalifikacji prowadzony będzie kurs przygotowawczy. Kurs nauk 2-letni (4 semestry) — odpowiada więc programowi zasadniczo 7-ej i 8-ej klasy gimna.

Informacji wszelkich w sprawach Liceum udziela Kancelarja Szkoły Handlowej w Częstochowie, ul. Handlowa nr. 6, tel. 5-48, godzinie od godz. 8 do 1 pp. — równocześnie otwarte zostają tamże zapisy. S. D.

Dokoła przesilenia rządowego

Posel Witos nie przyjął misji utworzenia gabinetu. Oświadczenie pos. Chacińskiego

Warszawa. — W sytuacji politycznej nie nastąpiła dotychczas zmiana zasadnicza.

O godz. 9 rano obradował pełny klub Piasta. O g. 10.30 wydano następujący komunikat: „Na skutek oświadczenia, że prezes Witos nie przyjmie proponowanej mu przez 4 stronnictwa kandydatury, a to ze względu na zastrzeżenia, jakie jednocześnie niektórzy z tych stronnictw poczynili, po przeprowadzeniu dyskusji uchwalono:

„Klub PSL. Piast przyjmując do wiadomości sprawozdanie prezesa Witos'a o sytuacji wytworzonej przez przesilenie. Wyrażając prezesowi Witosowemu pełne zaufanie klub stwierdza, że dla uzdrowienia ciężkiego położenia finansowego i gospodarczego państwa, konieczne jest utworzenie silnego rządu parlamentarnego”.

O godz. 11.30 p. Witos wyjechał do Belwederu, aby zakomunikować Prezydentowi Rzeczypospolitej, że nie może być przyjął misji jaką Prezydent zamierza mu powierzyć. Wiadomość o rezygnacji p. Witos'a wywołała wielkie poruszenie wśród wszystkich ugrupowań sejmowych, aczkolwiek była przez widywana.

Z powołaniem się na ostatni ustęp powyższego komunikatu, który mówi o konieczności utworzenia silnego rządu parlamentarnego, przywódcy PPS. występują teraz wobec przedstawicieli Piasta i Ch. D. z propozycją utworzenia rządu centrowo-lewicowego. Propozycja ta opiera się na wyniku poprzednich zabiegów, które miały na celu zbliżenie pomiędzy Wyzwoleniem, a

Stronnictwem Chłopskiem.

Konflikt, jaki istniał pomiędzy obu temi ugrupowaniami, unjemógłwał mianowicie dotychczas podjęcie podobnej akcji. Z momentem, kiedy w tej mierze porozumienie dało się osiągnąć i Wyzwolenie oświadczyło gotowość wspólnej ze Stronnictwem Chłopskiem akcji, pp. Marek i Niedziałkowski, powołując się na wielokrotne próby z lat uprzednich utworzenia rządu centrowo-lewicowego, zwrócili się z odpowiednią propozycją do posła Chacińskiego (Ch. D.) i Dębskiego (Piast). Oba parlamentarzyści przyjęli propozycję ad referendum.

Warszawa. — W godzinach popołudniowych sytuacja doznała o tyle zmiany, że Ch. D. po utraceniu przez Z. L. N. kandydatury posła Witos'a, wysunęła ponownie kandydaturę swego prezesa Chacińskiego.

P. Witos po powrocie z Belwederu godz. 12, przywiózł p. Chacińskiemu zaproszenie na posłuchanie u Prezydenta Rzeczypospolitej. P. Chaciński chciał zrazu natychmiast uczynić zażość wezwaniu i zgodnie z poprzednim postanowieniem odmówić ewentualnej propozycji przyjęcia misji utworzenia gabinetu, w ostatniej jednak chwili kierując czynnikami klubu powstrzymał wyjazd Chacińskiego i spo wodowały rewizję dotychczasowej uchwaly.

Warszawa. — O godzinie 6-tej przybył pos. Chaciński do Klubu sprawozdawców parlamentarnych i złożył następujące oświadczenie:

„P. Prezydent Rzeczypospolitej na-

stawał, abym tworzył gabinet. Prosiłem o czas dla zbadania, czy jest możliwym dla mnie utworzenia parlamentarnego gabinetu o stałych i mocnych podstawach i o wyraźnym programie.

Mam czas dany mi przez p. Prezydenta do jutra rana, będę się jednak starał sytuację wyjaśnić jeszcze dziś”.

Jeżeli misja p. Chacińskiego nie dojdzie do skutku, natenczas oczekiwane jest powołanie p. Skrzyńskiego, który podejmie najpierw prace nad stworzeniem większości parlamentarniej, a w przeciwnym razie przystąpi do utworzenia rządu tachowego.

TELEGRAMY

Możliwość rozwiązania parlamentu we Włoszech.

Rzym. „Avanti” dowiadyuje się, że podsekretarz stanu spraw wewnętrznych p. Federzoni przedstawił Mussolinemu wniosek o rozwiązaniu parlamentu. Izba deputowanych zwołana ma być niebawem na krótką sesję, po czem nastąpi jej rozwiązanie.

Mussolini kierownikiem nowego ministerstwa.

Rzym. Kierownictwo nowego, nie dawno ustawa do życia powołanego ministerstwa dla spraw związków zawodowych objął Mussolini. Jest to zszosta z rządu teka ministerjalna, która spoczywa w ręku Mussoliniego.

Zerwanie rokowań pokojowych w Marokku.

Paryż. Rokowania pokojowe z Kabyłami zostały wczoraj przed południem bez wyniku zerwane.

Niemiecko-tureckie rokowania o pakt gwarancyjny

Berlin. Pisma berlińskie zamieszczają sensacyjną wiadomość, że nawiązane zostały rokowania niemiecko-tureckie, celem zawarcia traktatu na wzór rosyjsko-niemieckiego.

Lloyd George pośrednikiem w rokowaniach ze strajkującymi?

Londyn. Wczoraj wieczorem MacDonald odbył konferencję z przywódcami Związku zawodowego górników. Lloyd George ma podjąć się pośrednictwa.

Paryż. — „Daily Mail” donosi z Lou dynu, iż parotyszczy Thum strajkujący wtargnął do londyńskich doków, składów nafty, przyczem pootworono kranj rezerwuarów oraz wywieżono i uszkodzono wszystkie wagony i cysterny.

Król angielski spaceruje po Londynie

Londyn. Para królewska oraz następca tronu, którzy przybyli z prowincji do Londynu, przechadzają się zupełnie bez obrony po ulicach miasta. Tylko przed pałacem Buckingham ustawiono bardzo słabą straż policyjną, jak zazwyczaj. Dotychczas niema żadnych oznak, aby robotnicy strajkujący myśleli o demonstracjach antydynastycznych i demoglij.

Strajk w Anglii a prasa sowiecka.

Moskwa. Prasa sowiecka poświęca wydarzeniom w Anglii obszerny komentarz. Pisma nawołują robotników rosyjskich do zbierania składek na podtrzymanie akcji strajkowej i przewidują po strajku znaczne zmniejszenie się wpływu Labour-Party i wzmocnienie wpływów komunistycznych w Anglii. Pisma prowincjonalne umieszczają wiadomości o strajku w Anglii pod nagłówkiem „Początek rewolucji socjalnej w Anglii”.

Wrażenie w Stanach Zjednoczonych.

New-Jork. — W New-Jorku Związek syndykatów robotniczych ogłosił neutralność wobec strajku robotników angielskich. Syndykat, nie należący do międzynarodówki amsterdamskiej, nie widzi potrzeby solidaryzowania się z robotnikami

ni angielskimi, którzy przez strajk generalny wypowiedzieli walkę z rządem.

Revolucja w Nicaragui

Waszyngton. W Republice Nicaragui wybuchła rewolucja. Stronnictwo liberale proklamowało prezydentem Sacresę i obsadziło swnym oddziałami miasto - Bluesid. Operację tę przeprowadził gen. Saudoval.

Kongres republiki Nicaragui ogłosił stan wojenny. Rząd St. Zjednoczonych polecił wysłać jednego krążownika do Bluesid w celu obrony interesów amerykańskich.

Zatarg dyplomatyczny między Jugosławią a Bułgarią

Belgrad. W całym kraju panuje wzburzenie z powodu zamachu w Strimicy, gdzie banda komitadżich macedońskich rzuciła bombę do sali hotelu, przyczem 20 osób zostało ciężko rannych, z których dwie zmarły.

W ministerium spraw zagr. odbyły się narady w sprawie zarządzeń przeciw Bułgarii.

Jak słychać, Jugosławią ma zażądać, aby jugosłowiańska komisja śledcza prze prowadziła dochodzenia na terytorium bułgarskim, albowiem uchodzi za pewne, że sprawca zamachu przybył z Bułgarii, dokąd też po zamachu uciekł. Rząd jugosłowiański zamierza podobno wysłać do Bułgarii notę, z żądaniem definitywnego rozwiązania komitadżów macedońskich, oraz odszkodowania w sumie pół miliona dinarów na rzecz ofiar zamachu i 200,000 dinarów dla ciężko rannych.

Król przyjął postać Bessarabica, naczonego świadka zamachu. Poseł ten wręczył królowi rezolucję, uchwaloną przez ludność Strimicy.

Likwidacja placówek sowieckich

Moskwa. Rada komisarzy ludowych uchwała likwidację sowieckich przedstawicielstw handlowych w Rydze, Rewlu i Kownie.

Likwidacja dokonana będzie dnia 15 czerwca r. b. Funkcje reprezentantów handlowych Rosji sowieckiej w państwach bałtyckich pełnić będą radcy handlowi przy odpowiednich poselstwach.

Nowe prawo cywilne w Turcji

Konstantynopol. Z Angory donoszą, iż ukazał się dekret rządu, na mocy którego muhametane prawo cywilne straciło w Turcji moc obowiązującą. Jednocześnie uzyskał moc obowiązującą nowy kodeks cywilny, wzorowany na kodeksie szwajcarskim. Reforma ta zmienia całkowicie stosunki prawne w Turcji.

Kafle i gzymśy

używane w bardzo dobrym stanie do sprzedania.

III ALEJA 52.

30).

TAJEMNICA POCHODZENIA

Tłumaczenie z angielskiego.

— Jakże może istnieć takie okrutne, niesprawiedliwe prawo! O! to straszne — straszne jest! — zawołala ciszną pierś rełkoma. Jakże mogę żyć z tym ciężarem na sercu?

— Ty także jesteś niesprawiedliwą — zimno odezwał się mąż. — Nie zmuszałem cię do tego małżeństwa.

— Nie — wiem o tem! to ja narzuciłam je tobie! — odparła podnosząc ku niemu słuńcne oczy obłąkane boleścią. — To ja zmusiłam cię aby się ze mną ożenił! Ja cię błagałam abym mnie zabrał z sobą! O! jak mogłam — jak mogłam być na tyle szalona, aby uczynić coś podobnego. Nie chciałam zostać samą i opuszczoną!... a teraz — dodala tłumacząc kłanie wyrwygające się z promocą z piersi — teraz jestem podwójnie opuszczoną...

W nim odezwał się nagłe wyrzut sumienia. Zrozumiał dopiero teraz, że poświęcił to dziecko swojej zemście; a choć zemsta obróciła się przeciw niemu samemu, nie był wolnym od winy, za którą pokutował tak srodze. Zamiast chleba, po który wyciągała rękę — podał jej kamień. Mógłby przypuścić, aby dziecko otoczone od kolebki najczulszą miłością i pieczyotami, zadobowiło się jego obojętnością i tem

+ . P.

LEON ŚLIWIŃSKI
MAGISTER FARMACJI

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 4-go maja 1926 roku. Przetrwał lat 70.

Ekspozycja zwłok z mieszkania do kościoła parafjalnego w Mstowiu, odbędzie się dn. 7 bm. o godz. 10 1/2 rano, o godz. 11 rano msza św. żałobna. Pogrzeb tegoż dnia o godz. 4 pp. na cmentarzu Kule w Częstobnowie. o czym zawiadomiją pogrzebeni w głębokim smutku

Żona, córki, wnuki i rodzina.

Strajk generalny w Anglii

Odezwa kierownictwa strajku do robotników. — Drugi dzień minął spokojnie.

Londyn. Kierownictwo strajku wydało wczoraj własny dziennik, obejmujący 3 stron druku pod tytułem „The British Worker”, w którym rada generalna związków zawodowych wyzywa do wstrzymania się od wszelkich wyroków z prawodu czysto gospodarczego podłoża strajku. W szczególności rada wyzywa posturunki, mające pilnować przestrzegania strajku, do zachowania zupełnego spokoju zaniechania przeszkadzania komunikacji prywatnej.

Rada poleca urządzenie przez strajkujących zawodów sportowych, któreby dostarczały ludności zajęcia i uspokojenia nerwów.

Jakkolwiek kierownictwo strajku przy reklamowaniu strajku zobowiązało się do dostarczenia światła i zakładom do broczności publicznej światła, wody i gazu, miejska elektrownia we wschodnim Londynie przerwała dwóm szpitalom dla biednych dostarczenie prądu, tak, że z powodu braku światła nie mogą się odbywać operacje i prześwietlania Roentgenowe.

Londyn. „British Worker” w swoim pierwszym wydaniu donosi, że w strajku bierze udział dwa i pół do trzech

Górnicy i kolejarze czeszy nie dopuszczą do wywozu węgla do Anglii

Praga. Organizacja koalicji związków górniczych w Czechach odbyła wczoraj wspólne posiedzenie z organizacją kolejarzy. Obie organizacje powzięły decyzję, iż obowiązkiem ich jest przychylenie się do wezwania międzynarodowego zrzeszenia związków zawodowych, żądającego nie dopuszczenia węgla do Anglii.

Oba związki dążyć będą w tym celu do zorganizowania kontroli wywozu węgla na stacjach górniczych, celem podjęcia kroków zapobiegawczych, jeżeliby stwierdzono, że eksport węgla czeskiego jest forsowany do Anglii.

Węgiel polski dla Norwegii Berlin. Dzienniki dowiadują się z Oslo, że kopalnie na polskim Górnym Śląsku otrzymały zamówienie na dostawę 170 tysięcy ton węgla dla towa

szystw okrętowych norweskich. Dosta wa uskutecznioma będzie droga na Gdansk.

Wywóz polski do Czech pięć razy większy od wwozu.

Z Pragi donoszą: Dane statystyczne czeskiego bilansu handlowego za miesiąc marzec wskazują, że w szeregu dostawców czeskich Polska zajęła drugie miejsce, bezpośrednio po Niemcach. Eksport nasz do Czech reprezentował w miesiącu tym wartość 128 milionów koron czeskich, a więc o 19 milj. więcej, aniżeli w tym samym czasie r. ub.

Ogółem w ciągu pierwszego kwartału r. b., bilans naszych stosunków handlowych z Czechami wykazuje stałą nadwyżkę wywozu nad przywozem, przeciętnie przeszło 100 milionów koron miesięcznie. Eksport czeski do Polski przedstawiał w miesiącach styczniu, lutym i marcu r. b. wartość 54

miljonów, t. j. około 18 milj. miesięcznie, podczas gdy eksport polski do Czech w tymże okresie wyniósł 360 milj., t. j. przeciętnie 120 milj. miesięcznie.

Sowiety pod obuchem gospodarczej katastrofy

Ryga. W związku ze spadkiem waluty sowieckiej w większych miastach Rosji panuje kompletny zastój. Sklepy są pozamykane. Speculanci magazynują towary na „pasek”. Władze sowieckie wydały zarządzenie, że towarów włókienniczych nie wolno kupować w wolnym handlu, tylko na specjalne kartki, wydawane przez rozmaite zrzeszenia. Fabryki tekstylne są w całej Rosji nieczynne.

Solidarność narodowa czy zawodowa?

Katowice. Śląska prasa krytykuje wczorajszą uchwałę socjalistycznych związków w Warszawie, według których PPS. zamierza nie dopuścić do eksportu węgla polskiego do Anglii, jak również niedopuszczenia do ładowania statków angielskich węglem polskim.

Otóż jak twierdzi prasa śląska, węgiel polski, ani nie szedł nigdy do Anglii, ani nie mógłby być wysyłany, bo niema możności wysyłania go w większej ilości do Gdanska, który jest zapasami węgla przeladowany.

Zapomnieć też nie należy, że partje robotnicze angielskie domagają się zwrotu G. Śląska Niemcom, przypomnieć należy również, co powiedział Macdonald przed dwoma laty w Genewie, przypomnieć należy co mówił komuniści angielscy, związki zawodowe angielskie, robotnicy angielscy w sprawie rewizji granic niemieckich, — Solidaryzują się oni z rządem niemieckim i zupełnie lekceważą robotni ka polskiego na Śląsku. Poza tem nie należy również zapomnieć, że węgiel angielski jest najdroższym konkurentem węgla polskiego.

Uruchomienie portu w Gdyni

Gdynia. W porcie handlowym postępną szybką roboty około cementownia niewybitnego obwałowania mola południowego. W ciągu miesiąca molo na długości 150 metr. będzie wykończone i oddane do użytku przy ładowaniu. Równocześnie kończy się budowę fundamentów pod żurawie portowe, do których montowania przybyli już monterzy ze Śląska, wysłani przez firmę Rudzki. Jak wiadomo, żurawie te wykonują zakłady Górnosiłki. Najbardziej obecnie aktualną sprawą jest przebudowanie elektrowni portowej, która ma dostarczyć energii do poruszania kranów.

Droga wodna Wisła — Prypeć

W Ministerium Robót Publicznych odbyła się w tych dniach konferen

— Jedź zatem, ale pozostaje teraz pytanie: dokąd? — Czy do Towers? —

— Nie! Hugonie! nie tam! Błagam cię nie odsyłać mnie do Towers! — Nie mogłabym tam żyć, wśród tyłu wspomnień i pamiątek...

— Uspokój się, proszę — rzekł dowodato. Nie wysyłam cię nigdzie i zachciej pamiętać teraz i w przyszłości, że opuszczasz mnie z własnej twojej woli.

— Tak — ja sama chcę tego — rzekła bezdźwięcznym głosem.

— Jeżeli zatem nie chcesz jechać do Towers, dokąd zamierzasz się udać?

— Czy nie mogłabym... jechać gdzieś gdzie mnie nikt nie zna? gdziebym była zupełnie sama?...

— Nie; na to nie zezwole.

— Ale dlaczego Hugonie... Nie potrzebujesz niepokoić się o mnie. Mnie nie nic przeszcza samotność... Owszem... lubiłabym ja...

— Ale ja nie. Pozostajesz na zawsze, jak byłaś dotąd, moją żoną. Nie pozwolić ci żyć w sposób nieodpowiedni stanowisku i imieniu; jakże nosisz Wybój sobie więc z głowy wszelkie egzaltowane projekta. Znaną jesteś świątu jako lady Craven. — Mówił surowo a z oczu jego leciały błyskawice.

— Nigdy nie pozostało mi w myśli zapomnieć o tem — odparła z prostotą pełną wrodzonej godności, która go rozbroiła, mimo że czuł w sercu wrastającą gniew.

— Jesteś za młodą; aby mieszkaćsa

ma; ale jeżeli ci się nie podoba jechać do Towers, to mam inny majątek w hrabstwie Yorkshire. Jest tam ładna rezydencja utrzymana w zupełnym porządku i gotowa w każdej chwili na przyjęcie gości. Może to ci nareszcie dogodzi?

— Zapewne, że to już lepsze niż Towers — odparła z pewną żywością.

— Wszystko lepsze niż wspólne życie ze mną; rozumiem to. — Skorzy stałem z nauki... Zachciej więc zdecydować się, czy pojedziesz do Yorkshire, czy też...

— Nie rób więcej planów... Niechaj będzie Yorkshire; — wszystko mi jedno dokąd pojade — rzekła znudzona. Pragnęła przerwać tę męczącą rozmowę, aby w samotności pogodzić się z faktem, że wszystko już między nimi było skończone. W sercu jej tkwiła skryta nadzieja, że może nie pozwoli jej odejść od siebie; ale i ta ja zawiódła. Nietylko, że jej nie zatrzymał, ale przeciwnie czynił wszystko, aby ułatwić i przyspieszyć jej podróż

— Dziś zaraz wyśle depeszę do Ringwood, tak bowiem nazywa się przysłała twoja rezydencja. Upredzę też telegraficznie kuzynkę moją, panią Verutum... Wszak ja znasz?

— Widziałam ją kilka razy.

— Musisz ją lubić zatem; wszyscy ją lubią. Poproszę ją, aby pojechała tam i pozostała z tobą, aby wogółe objęła nad tobą opiekę.

(d. c. u.)

Teatr „Odeon“

Program od soboty 8 do wtorku 11 maja
Ostatni seans o godzinie 9-tej i pół wieczorem

Ceny miejsc zwykłe

EKRAN I SCENA RAZEM!
Na ekranie! Monumentalny i najwspanialszy film doby obecnej!

MACISTE W PIEKLE

Przepełniony dramat nowoczesnej miłości w 10 wielkich aktach 2 serie wraz z zakończeniem.
W ROLACH GŁÓWNYCH.
słynny **MACISTE** oraz **Helena SANGRO** i **Zuzanna ZANUSSI**
najpiękniejsze kobiety Włoch. Film miłości piekielnej i piekła w miłości. Szalona, niewidziana dotychczas wystawa! Cud techniki, reżyserji i gry! Film jakiego dotąd nie było!

NAD PROGRAM: Teatralna rozgrywka 3-go Maja w Częstochowie
oraz z Krenki Częstochowskiej: 3 łacie Klubu Sportowego „Victoria”.

NA SCENIE:
Władysław LIN
z nowym repertuarem
W. MICHALSKA
nowe piosenki.
T. KAJDAROWA
nowe kreacje taneczne.

Teatr „Nowości“
1-1a Alja Nr. 12.
Od soboty 8 maja 11 rejs
Ceny miejsc niepodwyższonych
Początek o godz. 8.30, w 9.30
4.30, w niedzielę o 3 p. 30

NA EKRANIE 9 aktów miłości, sensacji, wyścigów i sportu
Kraj Tysiąca Radości
Śmiech! — Sensacja! — Wyścigi samochodowe! Miłość Sport! — Drapieżne zwierzęta!

największy z filmów ostatniej techniki p. t.
W roli głównej **REGINALD DENNY**
książka humoru **3000 MIL ŚMIECHU.**

NA SCENIE całkowita zmiana programu
Ida Erwestówna wodewilistka, gwiazda estr. Polskiej,
Mellerer znakomita para tancerzy,
Kazimierz Naleczówna w nowych kreacjach tanecznych,
Janusz Świerkowski humorysta, z nowym repertuarem.

Kino „Teatr Nowy“
1-1a Alja Nr. 43.
Od soboty 8 maja 11 rejs
Ceny miejsc niepodwyższonych
Początek o godz. 8.30, w 9.30
4.30, w niedzielę o 3 p. 30

Najnowszy
Wielki
Film!!!
„Pantera“
7 aktów miłości na egzotycznym tle Oceanu Spokojnego.
W roli głównej najpiękniejsza, gietka, czująca się,
niebezpieczna, zła, groźna **ALICE BRADY.**

Nad program: **AMERYKAŃSKA WESOŁA FARSA** w 2-ach AKTACH.

NA SCENIE! zupełna zmiana repertuaru
1) **FELINI** — jedyna odwołująca typów upadłych kobiet,
2) **W. DOLSKI** — świątek ozonowy,
3) **J. MANOLI** — nastawca gwiazdek zwierzęcych,
4) **GDYCYŃSKI** — magik brzołobowca.

Kino „UCIECHA“
od piątku 7 do niedzieli 9 b.m.
Tylko 3 dni!!!
Arzysta 80 str., Łoża 1.20 str.
Dla młodzieży dozwolone.

Zakończenie filmu „Europa mówi o tem“ 3 i 4 seria 12 aktów razem

przy brukowaniu ulic i robotach kanalizacyjnych, muszą też być odpowiednio zabezpieczone.

Następnie odebrane zostały do właściwych komisji i Magistratu wnioski: Kola żyd. o przyznanie zapomogi 8,000 zł. na rzecz szkół rzemieślniczych oraz 250 zł. względnie 700 zł. miesięcznie na prowadzenie szkoły rzemieślniczej; M. Ugr. w sprawie wyłączenia pasoków, niezabudowanych do regulowania ulic; M. Ugr. w sprawie skrócenia I Alei przy Nowym Kynku o 15 mtr. celem udogodnienia komunikacji.

Bez dyskusji przyjęto wniosek Ch. D., aby Magistrat wysłał delegację do Warszawy, celem wyjednania znaczniejszej kredyty rządowych na prowadzenie robót inwestycyjnych.

W zakończeniu posiedzenia prezes J. Bugajski odczytał zgłoszoną interpelację „Poalei Sjon“ w sprawie zepsutych studzien przy ul. Garncarskiej i w St. Ryńku oraz nagłe wnioski: Kola żyd. o budowę gmachu szkolnego dla dzieci żydowskich i „Bundu“ o budowę schroniska w Olszynie dla chorych na gruźlicę.

Wobec spóźnionej pory dalsze 6 punktów porządku dziennego nie były rozpatrywane i p. przewodniczący zamknął posiedzenie o godz. 12-iej w nocy.

Kogo aresztowano w związku z kradzieżą w kasie kolejowej?

Sledztwo policyjne, prowadzone w sprawie okradzenia kasy biletowej na stacji, ustaliło, że włamanie było symulowane i kradzieży z górą 27,000 zł. dokonali sami kasjerzy w porozumieniu z urzędnikami kolejowymi.

Policia aresztowała dotychczas: — Krzemieńskiego, Błaszczaka, Moderskiego i Góralczyka, którzy jednak do winy się nie przyznają pomimo wyraźnych prawie dowodów ich udziału w obrabowaniu kasy. Jeden z urzędników, który prawdopodobnie zabrał łup, zdołał uciec, to też wysłano za nim listy gończe i niewątpliwie zostanie ujęty.

Za ukrywanie przestępcy. Policia sporządziła protokół na Michałinę Dudzik, Cmentarna 36, za świadome przetrzymywanie u siebie poszukiwanego przestępcy, Bolesława Krzysztofa, prawomocnym wyrokiem Sądu skazanego na karę więzienia. Protokół skierowany został do prokuratora.

Z KRAJU.

(-) Konfiskata 61 kgr. srebra. Na dworcu Głównym w Warszawie zatrzymała policja Berka Salzmanna ze srebrem rosyjskim w ilości 61 kg. Salzman utrzymuje, że srebro stanowi własność niejakiego M. Perzla, który zawodowo zajmuje się skupem i przetapianiem kruszców.

Ilu jest lekarzy w Polsce a zagranicą.

Lekarzy w całej Rzeczypospolitej Polkiej jest około 5,500. W stosunku do 20-to milionowej ludności przypada jeden lekarz na 5,000 mieszkańców. Olbrymi procent lekarzy mieszka na tere-

nie Izby Lekarskiej Warszawsko - Białostockiej, w której jest zarejestrowanych 337 lekarzy. W Warszawie osiedliło się 1164 lekarzy, w tem 205 lekarzy, a więc prawie jedna trzecia ogólnej liczby, czyli jeden lekarz wypada na 560 mieszkańców. W Województwie Warszawskim jest 286 lekarzy, w Województwie Białostockim 231 lekarzy. Dodać trzeba, iż na obszarze b. zaboru rosyjskiego jest około 2,500 felczerów, posiadających stopnie felczerów medycznych.

Ażeby się zorientować w stosunku liczbowym lekarzy zagranicą, a w Polsce, podajemy cyfry, które posiadamy z kilku państw:

W Szwecji notujemy 1,721 lekarzy, z czego 1 lekarz na 1,359 mieszkańców. — W Japonii 42,028 lekarzy, z czego 1 lekarz przypada na 1,359 mieszkańców. — W samem Tomosiesh 5,104 lekarzy, t. j. 1 lekarz na 714 osób.

Jeśli porównamy stosunek liczbowy lekarzy w Niemczech (41,000 na 65 milionów ludności), to winno być w Polsce około 20,000, a tymczasem mamy lekarzy około 5,500.

ROZMAITOSCI.

(-) Jak się zaczęła gra w Domino? Iluz graczy w tę grę spokojną nie wie, skąd pochodzi i jak powstała jej nazwa.

Otóż — jak przypomina „Journal des Voyages“ — grę tę wynalazł dwóch Benedyktynów, należących do klasztoru, założonego przez św. Benedykta na Monte Cassini w 529 roku, a w którym to klasztorze swoje życie zakończył też Karlo-

man, brat Karola Wielkiego. Bardzo surowa reguła tego zakonu wymagała między innymi od zakonników zachowywania milczenia.

Pomyślowi więc dwaj zakonnicy wymyśleli, dla uprzyjemnienia sobie rzadkich chwil wolnych, grę, nie wymagającą gadatliwości, a nawet wygrywającą partję nie zaznaczał swego zwycięstwa inaczej, jak tylko przez wyszeptanie zdania liturgicznego: „Dixit Dominus domino meo“.

Z czasem zdanie to łacińskie skrócono przy nazwie gry i pozostał tylko wyraz „Domino“, pod którym gra ta przetrwała do naszych czasów.

(-) Prowiant na drogę w zaświaty. W Ruegljo, pod Iwrea we Włoszech, zmarła w tych dniach pewna starsza dama, zresztą stara pania, która w swym testamentie wypowiedziała dość dziwne życzenia, jaką ma ostatnią wolę.

Najbardziej szczegółowe zarządzenia dotyczyły prowiantów, które owa dama postanowiła wziąć z sobą w podróż w zaświaty.

Mianowicie poleciła włożyć sobie do trumny i ułożyć w takiej odległości, by mogła ręką dostać, a w dużej obfitości butelki z winem białym i czerwonym, kiełbasy, smażone kurczaki, desery, czekolady, nakrycia stołowe, szklanki do wina, obrus i ręcznik.

Najdziwniejsze w tem wszystkim jest to, że według doniesień prasy włoskiej jej spadkobiercy najdokładniej spełnili jej „ostatnią wolę“.

Nie do zdarcia

oś
obcasy i podeszwy
BERSONA.

Elastyczność ich nie da się porównać z elastycznością żadnej innej marki fabrycznej, trwałość trzykrotnie przewyższa skórę. Pomimo, że BERSONA używa surowców w najlepszym gatunku, obcasy te są tańsze niż skórzane.

We własnym interesie prosimy żądać tylko prawdziwych Bersonowskich obcasów i podeszw gumowych.

BERSONA są najlepsze.

Ze świata techniki

Australijski inżynier - elektrotechnik Websten pracuje nad udoskonaleniem epokowego wynalazku, który czyni ze zwykłego aparatu telefonicznego zaufanego i sumiennego sekretarza. Wynalazek Webstena polega na połączeniu telefonu z gramofonem i fonogramem, przyczem połączenie dokonywane ma być nader łatwo i tanio.

Właściciel telefonu wychodząc z domu nastawia odpowiednio mechanizm, który rozpoczyna dziać z chwilą odezwania się dzwonka telefonicznego. Dzwonek ten wylacza i uruchamia gramofon, który wypowiada parę słów, np. „Pana Z. niema w domu. Wróci dopiero wieczorem. Proszę o głośne odliczenie do trzech i podyktowanie swego nazwiska lub numeru telefonu“. W tym momencie mechanizm wylacza gramofon, włączając natomiast igłę fonografu, który utrzymuje w woskowym wałku słowa telefonującego. Rozłączenie aparatu telefonicznego przerywa jednocześnie działanie fonografu i przygotowuje do pracy gramofon, który za następnym dzwonkiem działa identycznie jak na pierwszym. Dodac tu należy, iż z gramofonem połączony jest mechanizm zegarowy, uwidaczniający dokładną godzinę różnowy i nadanego zlecenia.

Wynalazek Webstena może mieć olbrzymie zastosowanie i dla tego twórcą jego pracuje obecnie nad pewnymi uproszczeniami, które pozwoliłyby produkować je tanio i szybko. Przypuszczalnie cena całej skrzyneczki, którą będzie można samemu wylaczyć do swego aparatu telefonicznego, wynosić będzie około 400 złotych.

Siano
na pniu sprzedam około 20 mt. 1/2 2 morgi łąki (10 maja musi być skoszone) Cena będzie skoszone Koniąska cza. Działek Bronławu Kolażkowski 983

Węgiel
Z najlepszych kopalń krajowych na ja taniej dostarcza z dostawą do domów. Przedsiębiorstwo Handlowe „SPOŁEM“ w Częstochowie, Kościuszki 43, tel. 230 344.

Domek
blisko ul. Warszawskiej (6 mieszkań) 2-gi przy Krakowskiej z dużym placem oraz piwnicą do sprzedania od 3-ch do 6 tys. Wiedomość Warszawa 83 Zykowski 995

Matki!
Zgadzcie w aptekach i drogeriach higienicznej przy- sypki dla dzieci

„Puder Dzidzi“
utrzymujący ciasto dziecka w zdrowiu i czystości.

Zgubiono
książeczkę wojskową wyd. przez P. K. U. Częstochowa na imię Jakuba Wolberga 342